והפילה מביאה קרבן ונאכל הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא ילדן מתניתין קאמרינן שמעתתא לא קאמרינן והא *כי אתא רבין אמר מתיב רבי יוסי בר רבי חנינא טעה ולא ידענא מאי תיובתיה מאי לאו לא תיובתא אלא סייעתא לא דלמא לא תיובתא ולא סייעתא למעוטי מאי אילימא למעוטי רובא דאיכא חזקה בהדיה דלא שרפינן עליה את התרומה והא אמרה ר' יוחנן חדא זימנא *דתנן תינוק הנמצא בצד העיסה ובצק בידו רבי מאיר מטהר וחכמים *מטמאין שדרכו של תינוק לטפח ואמרינן מאי טעמא דר"מ קסבר רוב תינוקות מטפחין ומיעוט אין מטפחין ועיסה זו בחזקת טהרה עומדת *סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע ליה רובא ורבנן מיעוטא כמאן דליתיה דמי ורובא וחזקה רובא עדיף *ואמר ריש לקיש משום רבי אושעיא זו היא חזקה ששורפין עליה את התרומה ורבי יוחנן אמר ˈאין זו חזקה ששורפין עליה את התרומה אלא למעוטי רובא דרבי יהודה *דתנן ˈהמפלת חתיכה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה *ואמר רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבע מיני דמים אבל (א) שאר מיני דמים טהורה ורבי יוחנן אמר של ארבע מיני דמים דברי הכל טמאה ושל שאר דמים דברי הכל טהורה לא נחלקו אלא כשהפילה

ואינה

והפילה. ואין ידוע אם ולד הוא: ונאכל. חטאת העוף שלה נאכלת ולא אמרינן על הספק באה ואינה נאכלת דדלמא לאו ולד הוא וחולין מלוקין הן ומליקת חולין נבלה: שמעתתא. ר' יהושע בן לוי אמורא הוא ושלשה מקומות דאמר ר' יוחנן [פ"ו] משנה או ברייתא הן: והא כי אתא רבין אמר. בפ' המפלת (לקמן דף כט.): מתיב רבי יוסי ברבי חנינא. אדרבי יהושע בן לוי ממתני' מהא דמיירי באשה טועה שלא ידעה אימתי ילדה והתם קתני לה וקאמר רבין לא ידענא מאי תיובתא דרבי יוסי דלאו תיובתא היא והתם מפרש טעמא: מאי לאו. ה"ק רבין דהא מתני' לאו תיובתא היא דרבי יהושע אלא סייעתא שלמא מתני' אמרה כרבי יהושע ואשכחן ארבעה מקומות בטומאת נשים במתני' שהלכו אחר הרוב וקשיא לר' יוחנן דלא קחשיב אלא תלת: למעוטי מאי. ג' מקומות דקאמר רבי יוחנן דמשמע הני ותו לא למעוטי מאי דמשום רובא לא נשוייה כודאי: אילימא למעוטי רובא. בטומאת אשה: דאיכא חזקה בהדיה. כלומר כנגדה דמרעא לה חזקה לרובא וקאתי מיניה למעוטי דלא אזלינן בתר ההוא רובא לשוייה מילתא כודאי ולא שורפין תרומה עלה דההיא טומאה: הא אמרה רבי יוחנן חדא זימנא. בשאר טומאות דהיכא דסתרה חזקה לרובא דלא אזלינן בתר רובא לשוייה כודאי ומהיאך שמעינן לטומאת אשה: לטפח. בשלים: סמוך מיעוטא לחזקה. והוה להו לטהר תרי ורובא למודיה לטמא ואין א' עומד במקום שנים: זו היא חזקה כו'. חזקה זו שאנו מחזיקין שתם רוב תינוקות מטפחין חזקה גמורה המחזקת לעשותה כודאי ולשרוף עליה תרומה: אלא למעוטי רובא דרבי יהודה. דאע"ג דאמר זיל בתר רובא הכי גמר לה ר' יוחנן דטמא דקאמר רבי יהודה לתלות קאמר ולא לשרוף: חתיכה. בלא צורה: אם יש עמה דם טמאה. האשה טמאה כאשר נדה ולא משום לידה דלאו ולד הוא: של ארבע כו'. שהחתיכה מארבע מראות דם טמא השנויין במתני' [יט.] ואע"ג דחמשה תנן שחור אדום הוא אלא שלקה [שם] דכיון דמראה דם טמא יש בה אמרינן כולו דם הוא וטמאה נדה ורבנן סברי אין זה דם אלא בשר: של שאר מיני דמים. כגון ירוק ולבן שטהורין הן:

ואינה

אלא סייעתא · דקתני התם (ג) כשהביאה ג' שבועות טהורים ושבעה שבועות לאחד טמא ולאחד טהור וקאמר דלא משכחת עד אחר ל"ה ואי ליתא לדרבי יהושע אמאי והא ספק ספיקא הוא אימור רוח הפילה ואת"ל נפל הפילה אימא הרחיקה לידתה ואע"ג דבלאו הכי איכא כמה ספקות אימא זכר ואת"ל נקבה אימא לא ילדה בזוב ואפילו ילדה נקבה בזוב אימא הרחיקה לידתה מ"מ אי ליתא לדרבי יהושע איכא ספק אחר יותר דאימא לא ילדה כלל והוה לן למיפרי ומשני לא דלמא לא תיובתא ולא סייעתא דבלאו הכי איכא ספיקי טובא ומכשירין ה"ה אי ליתא דר' יהושע נמי מכשירין :

למעוטי רובא דאיכא חזקה בהדיה · פירוש כנגד הרוב ואם תאמר הא גם בהני שלשה דברים איכא חזקה דטהרה ושורפין משום רוב ויש לומר דרוב תינוקות מטפחין אינו רוב גמור כמו שאפרש ובהני ג' דברים הוי רוב גמור אי נמי בהני שלשה נמי לא הוי רוב גמור ולאשמועינן רבי יוחנן דאפילו הכי שורפין כיון דהראשונה באה מגופה ובליא נמי קרי לה טומאת אשה משום שע"י אשה טומאה באה לבית ולפי זה אפי' לאשכחנא גבי אשה שום מקומי' דשורפין על הרוב את התרומה הא דלא חשיב לה רבי יוחנן משום דהתם שמא הוא רוב חשוב ולא הוי שום חדוש ומיהו לפירוש זה לא מייתי לעיל אלא מסיפא משליא בבית דאיכא למימר דרוב דאיכא נימוקין אינו רוב גמור דבריישא דמפלת שליא הגב לזכר ולנקבה על כרחך הוי רוב חשוב מדלא קתני נמי ולגרס כדדייק בהמפלת (לקמן דף כד:) ואם רוב אינן נימוקין אינו רוב גמור הא דקתני לעיל מביאה קרבן ונאכל אינו מטעם רוב אלא אפי' נימוק הויא טמאה לידה :

האמר ר' יוחנן חדא זימנא · תימה אפי' לא אמר *היכי מלינן למעוטי (ג) הא טומאת אשה חזקה קאמר ומיהו לר"ת דמפרש דהאי דתינוק טמא משום דנשים נדות מגפפות אותו ניחא קצת דהתם תינוק הוי טומאת אשה : **רוב** תינוקות מטפחין · פ"ה מטפחין באשפה שיש בה שרצים אבל ודאי נגע בעיסה שהרי בצק בידו ור"ת מפרש רוב תינוקות מטפחין בעיסה דטיפוח שייך באוכל ומשקה כדאמר בפ' רבי ישמעאל (מ"ו דף כב) או שהיה מטפח על פי החבית מרופפת ובירושלמי איכא מפני שדרכו של תינוק לטפח בעיסה ובתוספתא (פ"ג דטהרות) נמי משמע שאין ידוע אם התינוק נגע בעיסה דקתני אהאי דתינוק א"ר יוסי אם יכול לפשוט ידו וליקח טמא ואם לאו טהור אבל התינוק אומר ר"ת דודאי טמא כדקתני בתוספתא (שם) לפי שנשים נדות מגפפות ומנשקות אותו והא דאמר בפ"ג דטהרות (מ"ו) תינוק בצד הקברות ושושנים בידו אע"פ שאין השושנים אלא ממקום טומאה התינוק טהור שאני אומר אדם טהור ס' טיט טהור מטומאת מת שאינו צריך הזאה ג' וז' אבל טומאת ערב טמא כדין נוגע בנדה א"נ בידוע שהוא בודאי טהור א"נ כשהתינוק מהלך כדקתני בתוספתא (שם) תינוק שהניחתו אמו ומצאתו כמו שהוא טהור כר"ל שהניחתו מהלך אבל הניחתו נקי טמא מפני שנשים נדות מגפפות אותו : **סמוך** מיעוטא לחזקה ואיתרע ליה רובא · קשה דבפ' בתרא דיבמות (דף קיט:) אמר סמוך מיעוטא לחזקה והוה ליה פלגא ופלגא ויש לומר דלהכי איתרע הכא רובא משום דתינוק הוי דבר שאין בו דעת לישאל [כמו בפ' י' יוחסין ולא גמרינן מסוטה אלא ביש בו דעת לישאל] ולהכי כי הוי פלגא ופלגא טהור מדרב גידל *ולי"מ מהאי טעמא הא דאמר ספק נגע ברה"י טמא ולא אמר סמוך פלגא דלא נגע לחזקה ואיתרע לה פלגא דנגע דאפילו רבנן דלית להו סמוך מיעוטא לחזקה מודו דסמכינן פלגא לחזקה אלא כיון שיש בו דעת לישאל גורם הכתוב אלא דגמרינן מסוטה לטמא ברה"י אפי' איכא חזקת טהרה אבל בשאין בו דעת לישאל אזלינן בתר רובא ובפלגא טהור מדרב גידל : **מיעוטא** כמאן דליתיה דמי · אע"ג דאמרינן בפ' י' יוחסין (קדושין פ:) דעשו התינוק כמי שיש בו דעת לישאל. אצטריך הכא למימר לרבנן מיעוטא כמאן דליתיה דמי למימר דאף ברה"ר קשה כיון דמיעוטא כמאן דליתיה דמי ורובא וחזקה רובא עדיף אמאי עשאוהו כמי שיש בו דעת לישאל אפילו אין בו דעת לישאל טמא אף ברה"ר ועוד דאמרי אין שורפין עליו את התרומה ואומר ר"ת דרוב תינוקות אינו רוב גמור ולא הוי כנגד חזקה אלא כפלגא ופלגא ומן התורה טהור אף ברה"י כיון דאין בו דעת לישאל והא דקאמר התם עשאוהו כאילו יש בו דעת לישאל היינו כלומר עשאוהו כאילו הוא רוב גמור לפי סברתם לטמא לעולם שהוא רוב אע"פ שאינו רוב גמור ולקולא שורפין עליו את התרומה אבל ליכא למימר כיש בו דעת לישאל ממש דלאו עשאוהו טפי הכא מבתולה המהלכת ע"ג ככרות דטהור ואפי' אם אמר בודקו תינוק גדול שיש בו דעת לישאל מ"מ ברה"ר לאו טמא אלא כרוב דעשאוהו כאילו הוא רוב גמור כדפרישית ולר"מ טהור ואע"פ שעשאוהו כרוב גמור משום סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע ליה רובא ולי"מ לר"מ ל"ל סמוך מיעוטא הא חיישינן למיעוטא הוי ספק ואין בו דעת לישאל טהור מדרב גידל ואומר ר"י דנקט חזקה בהדי מיעוטא לאשמועינן דהחזקה היא מסייעה לרוב דאי לאו חזקה מסייעה לרוב הוי כמו מיעוטא דלא חייש ר"מ [והא דר"מ דחייש למיעוטא אי הוי דאורייתא או דרבנן אין להאריך כאן] : **למעוטי** רוב דרבי יהודה · הוי מצי למיפרך היאך אליבא דמפרש רבי יוחנן טעמא דרבי יהודה משום דרוב חתיכות של ד' מיני דמים הן אלא לישנא אחרינא דהמפלת (לקמן דף כא:) דאמר רבי יוחנן טעמא דרבי יהודה דאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ולא משום רוב למעוטי מאי דבעינן זה פריך לקמן (כב) בגמ' דהמפלת מן הנים דליכא למימר ה"ק רוב פתיחת הקבר אינו בלא דם ולא שורפין עליה תרומה דהא קאמר התם כרבי יהושע דאמר אי אפשר לפתיחת קבר בלא דם דמביאה קרבן ונאכל אם כן טמא ודאי הוא ושורפין עליו את התרומה :

אמר

נר מצוה

תוספי הרא"ש

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) גמ' אבל של שאר מינים: [illegible]

גליון הש"ס

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible] ולר' מאיר לא בטיל מיעוטא לגמרי, דממעיט ליה דסייע למיעוטא, הילכך במקומו עומד ולא משכח מידי לאצטרופי בהדיה מצטרף (קדושין שם).

מיעוטא כמאן דליתיה דמי. דבטיל ליה לגבי רובא, ורבנן לטעמייהו דלא חיישי למיעוט (שם). זו היא חזקה ששורפין עליה את התרומה. חזקת תינוקות שמחזיקין לטפח שורפין עליה תרומה, דהאי מטמאין דקאמרי רבנן לשרוף קאמרי (שם). אין זו חזקה כו'. וכי אמרי רבנן לתלות קאמרי (שם). אם יש עמה דם טמאה. משום נדה, ואם לאו טהורה. דלאו לידה היא, דאי לידה הויא בלא דם נמי טמאה דכתיב (ויקרא יב) כימי נדת דותה תטמא (לקמן כא.). של ארבע מיני דמים. דקסבר היא גופא דם, הלכך טמאה נדה אבל ולד לא הוי (שם). (ומכאן שייך לעמ' הבא) ורבנן סברי כו' לא אמרינן. דקסברי אין רוב חתיכות של ארבע מיני דמים, דלא אסמוך לן האי רובא (לקמן כא.). חמשה דמים טמאים באשה. ושאר מראות דמים טהורין (ב"מ פד:). הירוק עקביא בן מהללאל מטמא. דם הירוק הוי דם הנדה (סנהדרין פז:). וכמזוג. שאמרינן לך, כשני חלקי מים ואחד יין מן היין השרוני. שגדל בשרון, שם מדינה הוא (שבת עז.). אם בהרת קודם לשער לבן טמא. דשער לבן שפרש בו הוא סימן לטומאה, כדכתיב (ויקרא יג) והנה נהפך שער לבן בבהרת (ב"מ פו. ועי' כתובות עה:). ואם שער לבן קודם לבהרת טהור. לפי מה שכתוב בתורה (ב"מ שם). ספק. אם זה קדם אם זה קדם (סנהדרין פז:). כהה. [illegible] (שם ועי' כתובות שם) [illegible] עד שיראה כשני גריסין. [illegible] ארכו כשני גריסין ורוחב [illegible] כתיב קיר. [illegible] מה להלן פרח בכולו טהור. [illegible] שחור אדום הוא. [illegible] אלא שלקה. [illegible]

כר' ופוחה לו: ועי' שבת סה.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones